

Tres Arroyos, 2 April 1946.

Excellentie, Mevrouw Baronesa van Pallandt, Mijnheer de Consul Generaal, Mevrouw van Waveren, Genoodigden, Dames en Heeren!

Het is vandaag een feestdag voor de Nederlandsche Gemeenschap te Tres Arroyos, en in het bijzonder ook voor mij, wien de eer te beurt valt in naam van het Bestuur de officieele opening en overdracht van onze nieuwe school aan haar Directeur te verrichten. Ik kan u verzekeren, dat ik met intens verlangen naar dezen dag heb uitgezien. Na maandenlang dagelijks van nabij, van stap tot stap de bouw van ons schooltje te hebben gevolgd, werd het verlangen steeds grooter alles voltooid te zien. Nu is dit zoo verlangde oogenblik aangebroken. Een buitengewone eer is het bovendien, dat dit feit mag gebeuren onder zoo groote belangstelling, in het bijzonder van Hr. Ms. Gezant en den Consul Generaal del. Nederlanden, alsook andere genoodigden, die eerst op zóó daadwerkelijke wijze hun belangstelling hebben betoond voor de totstandkoming van onze eigen school, en thans zich de moeite hebben getroost, hun belangrijke zaken of functies voor enkele dagen te verlaten, en de lange reis van Buenos Aires of andere plaatsen hebben gemaakt om bij de opening van onze school aanwezig te zijn. Het bestuur en de geheele Nederlandsche gemeenschap alhier zijn u daarvoor ten zeerste erkentelijk en dankbaar.

Mijnheer de Directeur, gij weet hoe wij gewerkt, ik zou hasst zeggen geworsteld hebben, hebben om tot dit resultaat te komen. Hoe er plannen gemaakt zijn, hoe er gezocht is, hoer er gereknd is. Vergeef mij, dat ik voor een oogenblik eenigszins "familiair" wordt; Weet je nog Kees, hoe wij, nu reeds een jaar of zes geleden, samen laat op een avond de schoolproblemen bespraken; dat je steeds weer opmerkte dat drie dagen per week in de kamp en drie dagen per week in de stad eigenlijk geen school betekende voor de kinderen; dat op die wijze geen werkelijk vruchtbaar onderwijs verwacht kon worden? Weet je nog de plannen, het leken toen bijna onmogelijke toekomstdroomen, die we maakten; Het moest een school worden waarvan alle kinderen van onze gemeenschap konden profiteeren! Het moest een school met internaat worden, met de geheele week school en de volle zes leerjaren! We hadden uitgerekend het kón, en het behoefde niet zoo kostbaar te zijn. Je ziet Kees, het kón en het is er, en beter dan we toen durfden denken!

Dames en Heeren; Dit schooltje is ons lief; dit schooltje is naast onze Kerk, het dierbaarst bezit van de Nederlanders te Tres Arroyos. En dit schooltje is ons lief, niet omdat wij zulke mooie gebouwen hebben, maar onze school is ons lief, om haar wezen. Deze school is van de ouders; de ouders, die in de eerste plaats geroepen zijn tot opvoeding van hunne kinderen. Hier krijgen onze kinderen een opvoeding, zooals wij die voor hen wenschen, zooals God die van ons vraagt; Een Christelijke opvoeding. Hier vertrouwen wij onze kinderen toe aan onderwijzers, door ons aangesteld, en van wie wij verwachten kunnen en mogen, dat zij onze kinderen zullen opvoeden tot goede burgers van het Land waarin wij wonen, tot leden van onze Christelijke gemeenschap, en in een school, waarin de taal en traditie van het Land onzer ouders en voorouders wordt levendig gehouden. Moge ook de doelmatigheid van ons nieuwe schoolgebouw bijdragen tot het verwezenlijken van dit vooropgestelde doel.

Mijnheer de Directeur, op dezen dag, zij het mij vergund U tot voorbeeld te stellen twee groote mannen; Eén een Argentijn, den grooten en onvergetenlijken Sarmiento, de man, die zoo ontzaggelijk veel voor zijn land gedaan heeft. Die zijn Vaderland gediend heeft van de laagste tot de hoggste functies. Die een groot president van z'n land is geweest, maar bovenal en voor al, die het prototype van den onderwijzer was. Moeilijk kan men het in dit werelddeel over onderwijs hebben, zonder onmiddellijk ook aan Sarmiento te denken. Aan zijn portret is de eereplaats verreed in de hall van onze school. Moge het dagelijks is de eereplaats

verleend in de hall van onze school. Moge het dagelijksch van dit portret, ook een dagelijksche herinnering zijn aan dien groote onder de Argentijnsche Vaderlanders, van wien de woorden zijn: Gobernar es Educar (Regeeren is opvoeden).

Het andere voorbeeld, dat ik u wil stellen, is dat van een eenvoudige predikant en onderwijzer; het eerste hoofd van de Nederlandsche School te Tres Arroyos; de heer Sjouke Rijper. Hoewel reeds enkele jaren van te voren een eenvoudige cursus in de Nederlandsche taal was opgericht, namelijk in het jaar 1911 door Ds. Rolloos, was het echter eerst in 1913 dat men kan spreken van een werkelijke Nederlandsche school, waar naast het door de Argentijnsche autoriteiten voorgeschreven onderwijs ook les werd gegeven in de Nederlandsche taal en geschiedenis. Het was de heer Rijper, die in 1913, met zeer geringe middelen tot zijn beschikking, een school organiseerde, die zeker niet onbesproken - en dan in de meest gunstige zin - is gebleven in Tres Arroyos. De methodes van Meester Rijper zouden misschien thans niet meer passen, maar hij wist raad om jongens, die op geen enkele school wilden leeren, niet alleen het Argentijnsche onderwijs met vrucht bij te brengen, maar ze ook het Nederlandsch machtig te doen worden. Wie van ons heeft niet de verrassing beleefd, dat een donkere telegraafbeambte, van turksch bloed, hem in het Nederlandsch aansprak, of een andere stadgenoot, hetzij van Spaansche of van Italiaansche ouders, die U in het Nederlandsch groette, en uw verwondering opmerkend, u verteld, dat hij op de "Colegio Holandés" is geweest, en les heeft gehad van "El Dómine", zooals Rijper in de volksmond genoemd werd, en u tegelijk vertelde van de duchtige pakken slaag, die hij soms ontving.

Dames en Heeren! Rijper is zonder twijfel een groot man geweest. Met geringe middelen, met veel opoffering heeft hij hen, die thans de moeders of vaders zijn van vele leerlingen, die u hier ziet, de Nederlandsche taal bijgebracht. Was het niet een genot voor velen van ons, toen wij als jonge kerels pas uit het Vaderland kwamen, om meisjes te treffen, met wie wij in het Nederlandsch konden correspondeeren? Wij willen Dominee Rijper op dit oogenblik echter niet alleen gedenken als onderwijzer. Wij willen hem ook gedenken als groot Vaderlander. Wie van ons werd niet geschokt en diep ontroerd, toen wij voor enkele maanden geleden, het treurige bericht van zijn weduwe ontvingen, dat hij en twee van zijn zonen voor het Vaderland waren gevallen, laf vermoord door de Duitsche tyrannen. Rijper was reeds jaren ziekelijk. Niettemin heeft hij nog zijn Vaderland willen dienen en zijn bloed willen offeren. Zijn huis was een fort van tegenstand tegen den overweldiger. Hij en zijn geheele gezin, zijn talrijke kinderen, hebben op alle mogelijke wijzen den vijand weerstaan en hebben de diepe ellende van de gevangenschap in Duitsche handen geproefd. Rijper bleef trouw tot op het laatste oogenblik. Den avond vóór zijn terechtstelling heeft hij nog gezongen en zijn laatste woorden, staande voor het vuurpeloton, hebben getuigd van zijn liefde voor Koningin en Vaderland en van zijn vertrouwen op zijn God.

Het bestuur van onze school heeft haar eerste onderwijzer willen eeren op eenvoudige en binnen hare mogelijkheden liggende wijze, en heeft gemeend het moornaamste klasselokaal te moeten noemen naar dezen grooten vaderlander, en heeft in de "Aula Sjouke Rijper" een eereplaats ingeruimd voor zijn portret. Ik zal straks een van de eerste leerlingen van Rijper, en vader van het talrijkste jonge gezin, dat de meeste leerlingen aan onze school gegeven heeft, namelijk den heer Tec Diego Ijlstra, vragen het portret te onthullen.

Ik vraag u thans mij toe te staan ook enkele woorden in het Spaansch te richten tot onze onderwijzeressen, die het Nederlandsch slechts moeilijk of niet verstaan.

Señoritas maestras; señoras y señores: En breves palabras voy a repetir lo que acabo de decir en idioma holandés. Ruego disculpar que

gran parte de este acto se realiza, en contra de nuestra costumbre, en holandés. Sabemos siempre portarnos como corresponde a extranjeros, que gozan de la hospitalidad de este país, y damos siempre lugar al idioma nacional, que corresponde. Hoy, sin embargo, es para nosotros una fiesta tan esencialmente de carácter holandés, que nos hemos atrevido, so pena de pecar algo contra la cortesía, de usar principalmente el holandés. Espero que querrán disculpar este inconveniente para los que no entienden esa lengua.

Acabo de decir, que finalmente ha llegado el día tan anhelado por nosotros de poder inaugurar las instalaciones propias de nuestra escuela, que durante tanto tiempo hemos deseado y para la cual hemos hecho tantos sacrificios. Es para nosotros un día de fiesta. Cuánto trabajo! Cuántos cálculos, cuántos desvelos nos ha costado nuestra escolita. Sentimos un amor profundo para nuestra escuela, y no porque tenemos un edificio tan lindo, sino porque amamos nuestra escuela por su carácter! Nuestra escuela es la escuela de los padres, donde ellos mismos nombran el personal que ha de enseñar a sus hijos el camino para llegar a ser buenos ciudadanos de este país, para ser dignos miembros de la sociedad, para ser miembros fieles de la Iglesia en que han sido bautizados. No es lo mismo una escuela sostenida por el Estado que una escuela sostenida por los padres. Estos son llamados en primer lugar a educar a sus hijos, y sólo donde ellos no alcanzan se recurre a la escuela subvencionada o sostenida por el Estado.

Señorita Caselli, mañana será su primer día de clases en este colegio. Todo será extraño para Vd, pero confiamos que nuestro amor para esta escuela será contagioso, y que con el correr del tiempo Vd ha de sentir el mismo amor a esta escuela, donde se enseña a los niños el camino a los pies del Señor Jesús, el mismo Jesús que Vd también confiesa.

Señor Director, finalmente hemos logrado dar a Vd una escuela digna de su enseñanza y de sus capacidades. Esperamos que han de cuidar esta escolita con el mismo amor con que nosotros nos hemos dedicado al planearla y sostenerla. Deseamos que durante largos años, eficazmente asistido por sus colaboradoras, ha de dictar clases en ella. Que les ilumine el digno ejemplo del Gran Sarmiento, cuyo retrato ocupa el sitio de honor en el vestibulo.

Quiero ahora explicar también con pocas palabras el significado del nombre que se ha dado al aula principal, denominada "Aula Sjouke Rijper". Sjouke Rijper ha sido el primer Director del Colegio Holandés. Desde los años 1913 hasta 1919 ha servido fielmente la enseñanza. Gracias a él gran parte de los padres y de las madres de hoy han gozado de una buena enseñanza y aprendido además el idioma de sus padres, el holandés. En ese último año se alejó de nosotros para servir en su patria en el ministerio de la Palabra Divina, y desde hace ya años fué jubilado por razones de salud. No obstante su salud quebrantada, Rijper, que fué un ferviente patriota, organizó en su casa un movimiento de resistencia contra los nazis invasores de su Patria, digno de todo elogio. No podía doblegarse. Su casa se convirtió en una fortaleza de resistencia contra el enemigo traidor y tirano. Rijper y su familia cayeron víctimas de la Gestapo, y después de largos meses de sufrimientos en la cárcel, él y dos de sus hijos fueron vilmente asesinados por las hordas alemanas. Han sido fieles hasta el último momento. Sus últimas palabras ante el pelotón de fusilamiento fueron "por la Patria y por la Reina". No hemos podido menos que honrar a ese hombre y colocar su retrato en un sitio de honor en el aula, que lleva su nombre.

Nu nog enkele woorden tot onze kinderen. Jongens en meisjes! Jullie hebt thans zoo'n mooi schooltje, zoo'n mooi internaat en zoo'n mooie tuin. Weest daar zuinig op. Niet veel kinderen in dit land hebben het voorrecht om op een mooie school te gaan. Jullie weet wel, hier in Tres Arroyos, zijn de meeste scholen maar gehuurde, leelijke oude huizen. Weest dus zuinig op dit alles, wat heelmaal voor jullie is. En nu nog iets, jongens en meisjes, enkelen van jullie hebt mij reeds gevraagd: "En waar kunnen we nu spelen en ballen en sport doen?". Ja, aan dat alles heeft het Bestuur ook gedacht. Er is echter geen tijd geweest om dat alles nog klaar te hebben voor dezen feestdag. Maar ik beloof jullie, morgen beginnen de tuinlieden met het aanleggen van de tennis- en korfbalbanen, cancha de bochas, en voor de kleintjes komen er schommels en wippen. Een paar weken nog geduld, dan zal alles klaar zijn.

Mijnheer de Directeur, ik heb thans de eer u de sleutels van dit mei nieuwe schoolgebouw te overhandigen. Geve God, dat gij nog heel, heel vele kinderen van onze gemeenschap onderwijs moggt geven in dit gebouw.

Ik vraag thans den heer Teo Diego Zijlstra, het doek te verwijderen van het portret van Meester Rijper.